

15 Ianuarie 2007, nr. 141

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru completarea art. 44 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat

(înregistrat în Parlament cu numărul 4830 din 19 Decembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru completarea art. 44 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul promovării proiectului. Potrivit notei informative este enunțat următorul scop al proiectului: "Pornind de la faptul că obiectivul educațional major al școlii constă în dezvoltarea liberă, armonioasă a omului și formarea personalității creative, care se poate adopta la condițiile în schimbare ale vieții, iar traducerea în viață a acestui obiectiv este pusă în sarcina pedagogului, care la momentul de față este pus în situația de ași căuta surse suplimentare de existență, deoarece salariul pe care îl are un pedagog nu-i asigură un trai decent și în căutarea unor surse financiare foarte mulți pedagogi pleacă peste hotarele țării, propun modificarea alin. (4) din art. 44 al Legii nr. 156 din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat pentru a asigura pedagogilor din sistemul de învățământ preșcolar, învățământ primar și învățământ secundar aceleași condiții de pensionare ca și funcționarilor publici. Această modificare va duce la stoparea migrației cadrelor didactice din învățământ, stimularea tineretului de a pleca la lucru în satele din Republica Moldova și asigurarea pedagogilor pensionari cu surse financiare suficiente pentru a putea duce un trai decent".

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. Nota informativă nu conține informații referitoare la efectuarea investigațiilor științifice care ar trebui să preceadă elaborarea legii. În special, ar fi interesante informațiile despre consecințele sociale, economice și financiare ale reglementărilor propuse și compatibilitatea lor cu legislația comunitară.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Atît nota informativă, cît și proiectul Legii nu conțin referințe la legislația comunitară sau standarde internaționale relevante domeniului supus modificării.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul promovează interesele pedagogilor, propunînd aceleași condiții de pensionare ca și pentru funcționarii publici.

10. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului pot fi apreciate drept concurente legislației din domeniul serviciului public.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect nu sînt suficient de clare și concise, iar exprimările nu întrunesc rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic, nu respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I	În alin. 4 al art. 44 din Legea nr. 156 din 14.10.98 privind pensiile de asigurări sociale de stat după cuvintele „cel puțin 15 ani” se completează cu sintagma „sau un stagi de cotizare în sistemul de învățămînt preșcolar, învățămînt primar și învățămînt secundar de cel puțin 25 de ani”	Considerăm că în redacția propusă, art. 44 alin. (4) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat va fi aplicabil nu numai cadrelor didactice, ci tuturor cadrelor din personalul din învățămînt, care vor confirma un stagi de cotizare în sistemul de învățămînt preșcolar, primar și secundar, inclusiv cadrelor didactice auxiliare și personalul administrativ, conform prevederilor art. 52 din Legea învățămîntului. Considerăm că asimilarea cadrelor din personalul din învățămînt cu asiguratul care nu are statut de funcționar public, dar confirmă un stagi de cotizare în serviciul public este de natură să producă un conflict de legi dintre Legea serviciului public, Legea învățămîntului și Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat. Aceasta deoarece cadrele din învățămînt, angajate pe bază de contract individual de muncă în	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Operarea completării nu este oportună.

		unitățile bugetare (ori chiar private) de învățământ, nu pot fi asimilate funcționarilor publici ori altor categorii de persoane, care activează în serviciul public, deoarece activitatea acestora din urmă este guvernată de o serie de principii și rigori ale activității serviciului public, inaplicabile tuturor cadrelor din personalul din învățământ (de ex. existența studiilor superioare, recrutarea prin organizarea unor concursuri).	
--	--	--	--

Concluzii

În concluzie, opinăm că proiectul Legii în cauză nu poate fi adoptat în varianta propusă, deoarece viziunile optimiste expuse de legiuitor în nota informativă nu vor avea impactul dorit asupra problemei considerate, de altfel, prioritară la moment, cu atât mai mult că soluția propusă va crea un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative în vigoare.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției